

Uzasadnienie do Uchwały z dnia 30 października 2019 r.
podjętej przez Komisję Habilitacyjną powołaną w dniu 2 września 2019 r.
przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów (pismo nr BCK-III-L-10280/2019), w celu przeprowadzenia
postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych,
w dyscyplinie mikrobiologia (wg obecnie obowiązującej klasyfikacji: w dziedzinie nauk ścisłych
i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne)
Pani dr Monice Glinkowskiej

1. Charakterystyka Habilitantki

Pani dr Monika Glinkowska ukończyła studia wyższe na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku w 1999 roku, uzyskując tytuł magistra biotechnologii. W tym samym roku Habilitantka rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego, zakończone w 2003 roku obroną pracy doktorskiej pt.: „Mechanizm aktywacji promotora p_R oraz regulacji replikacji DNA plazmidów λ przez białko DnaA”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn. Po uzyskaniu stopnia doktora, Pani Monika Glinkowska została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Biologii Molekularnej Uniwersytetu Gdańskiego, a po przekształceniu jednostki - w Katedrze Genetyki Molekularnej Bakterii, gdzie nieprzerwanie pracuje do chwili obecnej. Habilitantka odbyła staż podoktorski (02.2011-01.2012) w Jacobs University w Bremie (Niemcy), który był ważnym etapem Jej kariery naukowej, bowiem ukierunkował zainteresowania i własną tematykę badawczą.

2. Przebieg postępowania habilitacyjnego

Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów w dniu 26 kwietnia 2019 r. wszczęła postępowanie habilitacyjne Pani dr Moniki Glinkowskiej i w dniu 2 września 2019 r. powołała Komisję Habilitacyjną w składzie:

- przewodnicząca - prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- sekretarz - dr hab. Sabina Kędzierska-Mieszkowska, prof. UG – Uniwersytet Gdański (UG)
- recenzent - prof. dr hab. Iwona Fijałkowska – Instytut Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie,
- recenzent - prof. dr hab. Dariusz Bartosik – Uniwersytet Warszawski,
- recenzent - dr hab. Iwona Mruk, prof. UG – UG,
- członek - dr hab. Aleksander Czogalla – Uniwersytet Wrocławski,
- członek - dr hab. Dorota Kuczyńska-Wiśnik – UG.

Zgodnie z art. 18a ust. 7 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. z późniejszymi zmianami, opracowano harmonogram postępowania habilitacyjnego. Na stronie internetowej Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego (https://biology.ug.edu.pl/st-tyt_nauk/89947/monika_glinkowska) umieszczono wniosek i autoreferat Habilitantki, harmonogram postępowania oraz skład Komisji Habilitacyjnej i recenzje. Dwie recenzje zostały przekazane zgodnie z harmonogramem postępowania do 14 października, natomiast jedna – w dniu 16 października. Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej zwołano na dzień 30 października w formie wiedokonferencji.

Komisja Habilitacyjna zapoznała się ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Moniki Glinkowskiej, przygotowanymi przez Habilitantkę w formie elektronicznej (autoreferat przedstawiający dorobek i osiągnięcia naukowe wraz z wykazem i kopiami publikacji stanowiących główne osiągnięcie i dorobek naukowy Habilitantki; wykaz osiągnięć naukowych, dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki; oświadczenia współautorów publikacji stanowiących główne osiągnięcie Habilitantki z określeniem ich indywidualnego wkładu pracy; kopia dyplomu i wnioski o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego) oraz z recenzjami przygotowanymi przez powołanych Recenzentów.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) oraz z przepisami szczegółowymi zawartymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r., poz. 261) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

3. Na podstawie recenzji komisja oceniła kolejno:

- a. osiągnięcie naukowe** Habilitantki przedstawione w postaci monotematycznego cyklu 5 publikacji (w tym 4 oryginalne artykuły naukowe i 1 praca przeglądowa),
- b. aktywność naukową oraz współpracę naukową,**
- c. dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski.**

Ad a. Ocena osiągnięcia naukowego Habilitantki

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe Pani dr Moniki Glinkowskiej przedstawione w postaci monotematycznego cyklu publikacji pod wspólnym tytułem „*Biologia genomowego DNA w ujęciu systemowym, czyli jak komunikacja pomiędzy komponentami i procesami w komórce bakteryjnej zapewnia efektywne odczytywanie informacji genetycznej oraz przekazanie jej komórkom potomnym*”. W skład osiągnięcia naukowego wchodzi 4 prace eksperymentalne i 1 praca przeglądowa. Wszystkie prace zostały opublikowane w latach 2011-2017. Sumaryczna wartość współczynnika oddziaływania (IF) czasopism, w których opublikowano prace przedstawione jako główne osiągnięcie wynosi 28,647, co przekłada się na 170 pkt. MNiSW (w nowej punktacji to 620 pkt.).

Pani prof. dr hab. Iwona Fijałkowska uważa, że prace Habilitantki „przedstawione jako osiągnięcie naukowe stanowią spójną tematycznie całość wnoszącą istotne informacje o relacjach pomiędzy architekturą genomowego DNA, procesem transkrypcji i replikacji DNA oraz metabolizmem i cyklem komórkowym.”

Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, stwierdziła, że w osiągnięciu naukowym dr Moniki Glinkowskiej, „mimo dość nietypowego tytułu, bo dotyczącego bardzo szerokiej tematyki poruszanych zagadnień, odnajduje trzy bardzo wartościowe wątki badawcze, dotyczące: 1) ścisłego powiązania oraz zależności procesów replikacji DNA i transkrypcji genów; 2) wpływu topologii DNA i jego dynamiki na proces globalnej ekspresji genów; 3) sprzężenia syntezy DNA z metabolizmem komórki.” Ponadto Recenzentka stwierdziła, że Habilitantka omówiła swoje osiągnięcie naukowe „w sposób bardzo wnikliwy z prawdziwym zapałem i swobodą”, co pozwoliło Jej ocenić dr Monikę Glinkowską jako „dojrzałą, samodzielną badaczkę, dysponującą doskonałym warsztatem technik eksperymentalnych, której prace stanowią znaczący wkład w

pogłębienie wiedzy na temat powiązania i koordynacji procesów życiowych modelowego organizmu *E. coli*". Dlatego też tę część wniosku Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, ocenia pozytywnie.

Pan prof. dr hab. Dariusz Bartosik wyróżnił, podobnie jak dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, w osiągnięci naukowym dr Moniki Glinkowskiej trzy główne wątki badawcze, które, jak stwierdził „na pozór odległe tematycznie, Habilitantka umiejętnie ujęła pod wspólnym mianownikiem – analizy różnych aspektów globalnej regulacji kluczowych procesów życiowych, jakimi są replikacja DNA i transkrypcja”. Pan Profesor nie ma wątpliwości, że „przedstawiony cykl prac stanowi autorskie osiągnięcie naukowe Pani dr Moniki Glinkowskiej i może stanowić, pod tym względem, podstawę osiągnięcia naukowego w postępowaniu habilitacyjnym”, a „uzyskane wyniki mają znaczenie ogólnobiologiczne i zawierają elementy nowości naukowej. Dowodzą one roli topologii DNA oraz stanu metabolicznego komórki bakteryjnej w globalnej regulacji ekspresji genów i przebiegu procesu inicjacji replikacji DNA, co przyczynia się do rozwoju dyscypliny naukowej”. Pan Profesor zwrócił też uwagę, że „znaczna część badań prowadzonych przez Habilitantkę była finansowana ze środków kierowanych przez nią projektów.”

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że osiągnięcie naukowe dr Moniki Glinkowskiej przedstawione w postaci cyklu monotematycznych publikacji w pełni odpowiada kryteriom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie mikrobiologia.

Ad b. Ocena aktywności naukowej Habilitantki oraz współpracy naukowej

Poza publikacjami wchodzącymi w skład głównego osiągnięcia naukowego, dorobek naukowy dr Moniki Glinkowskiej składa się z 8 artykułów naukowych, z których 5 ukazało się po obronie pracy doktorskiej. Na całkowity dorobek naukowy Habilitantki składają się publikacje cytowane według bazy Web of Science 123 razy, w tym 114 razy bez autocytowań, w czasopismach o łącznym współczynniku oddziaływań 50,667. Indeks Hirscha według bazy Web of Science wynosi 7. Habilitantka jest też autorką i współautorką licznych doniesień konferencyjnych, głównie międzynarodowych. Pani dr Monika Glinkowska odbyła też kilka staży naukowych w ośrodkach zagranicznych, takich jak: Max Planck Institute for Molecular Genetics w Berlinie (Niemcy), University of Sheffield (Wielka Brytania), Jacobs University w Bremie (Niemcy). Habilitantka była też dwukrotnie (2004 r. i 2005 r.) laureatką stypendium START, które przyznawane jest przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej najzdolniejszym młodym naukowcom. Pani dr Monika Glinkowska była także kierownikiem grantu badawczego finansowanego przez MNiSW (2007-2010), a obecnie jest kierownikiem dwóch projektów (OPUS) finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki.

Pani prof. dr hab. Fijałkowska stwierdziła, że prace Pani dr Moniki Glinkowskiej stanowiące pozostały dorobek naukowy „istotnie poszerzają naszą wiedzę o replikacji i regulacji funkcjonowania faga lambda. Jednakże, zarówno liczba prac, jak i częstość cytowania tych prac nie jest bardzo imponująca.” Niemniej jednak Pani Profesor w swojej recenzji podkreśliła fakt, iż Habilitantka była kilkakrotnie wyróżniana za swoją działalność naukową, w tym dwukrotnie przez Polskie Towarzystwo Genetyczne (2004 r. i 2010 r.), oraz w 2015 r. przez Komitet Mikrobiologii PAN (nagroda im. Kazimierza Bassalika). Ponadto Recenzentka uważa, że „otrzymanie finansowania prowadzonych badań dobrze świadczy o samodzielności naukowej Habilitantki i umiejętności przekonania recenzentów do wartości naukowej prowadzonej tematyki badawczej.”

Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, uważa, że Pani dr Monika Glinkowska „dysponuje imponującym doświadczeniem badawczym o dużym potencjalnie twórczym, oraz że posiada Ona „wszystkie cechy samodzielnego pracownika naukowego”, i dlatego aktywność naukową Habilitantki ocenia pozytywnie.

Recenzentka kilkakrotnie podkreśliła w recenzji „niezwykłą skuteczność Habilitantki w pozyskiwaniu środków na swoje badania” i umiejętność łatwego nawiązywania współpracy z ośrodkami zagranicznymi, co poprawia jakość Jej badań i sprzyja rozwiązywaniu problemów naukowych. Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, wyraziła też zdziwienie, że Pani dr Monika Glinkowska „nie może się wykazać powołaniem jako recenzent projektów naukowych”, co w Jej opinii „wydaje się przeoczeniem osoby Habilitantki ze strony instytucji naukowych, takich jak, np.: NCN.”

Pan prof. dr hab. Dariusz Bartosik w swojej recenzji zwrócił uwagę na „bardzo słabą dynamikę publikacji oryginalnych prac badawczych” Pani dr Moniki Glinkowskiej. Pan Profesor zauważył, że „spośród 12 opublikowanych prac naukowych, jedynie 8 ukazało się po obronie rozprawy doktorskiej (tj. po 2003 r.) – w tym 6 oryginalnych, z których cztery weszły w skład wskazanego we wniosku osiągnięcia”. W opinii Recenzenta „biorąc pod uwagę 16 letni okres zatrudnienia Habilitantki na Uniwersytecie Gdańskim, nie są to wartości zadawalające.” Niemniej jednak, Pan Profesor zauważył, że w dorobku Habilitantki jest „kilka wartościowych prac, które były nagradzane w konkursach Polskiego Towarzystwa Genetycznego oraz Komitetu Mikrobiologii PAN.” Recenzent zwrócił też uwagę na obecnie prowadzoną współpracę Habilitantki z kilkoma ośrodkami zagranicznymi, która powinna „wpłynąć na zwiększenie Jej aktywności publikacyjnej.”

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że aktywność naukowa dr Moniki Glinkowskiej spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie mikrobiologia.

Ad c. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego naukowej

W latach 2003-2018 Pani dr Monika Glinkowska była opiekunem naukowym 5 prac magisterskich oraz 5 prac licencjackich. Aktualnie opiekuje się 4 studentami studiów I i II stopnia. Habilitantka pełniła także funkcję opiekuna naukowego w 3 projektach doktorskich i pomagała uczniom w przygotowaniach do Olimpiad Biologicznych. Ponadto Pani dr Monika Glinkowska przewodniczyła zespołowi, który był odpowiedzialny za utworzenie na Wydziale Biologii nowego kierunku studiów – Genetyka i Biologia Eksperymentalna. Za tę pracę w 2018 r. została wyróżniona nagrodą zespołową II stopnia J.M. Rektora Uniwersytetu Gdańskiego. Habilitantka angażowała się też w organizację konferencji naukowej International Plasmid Biology Meeting (2008 r.) oraz aktywnie uczestniczyła w wydarzeniach promujących Wydział Biologii UG takich jak: Targi Akademia, Noc Biologów, Bałtycki Festiwal Nauki.

Pani prof. dr hab. Iwona Fijałkowska przede wszystkim podkreśliła przewodniczenie Pani dr Moniki Glinkowskiej zespołowi, któremu powierzono opracowanie programu dla nowo powstającego na Wydziale Biologii kierunku studiów – Genetyka i Biologia Eksperymentalna.

Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, stwierdziła, że Jej opinia dorobku dydaktycznego Pani dr Moniki Glinkowskiej nie jest entuzjastyczna, niemniej jednak sumarycznie dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny ocenia pozytywnie. Ponadto Recenzentka podkreśliła zdolności Habilitantki „w zakresie kształcenia przyszłych kadr naukowych”.

Pan prof. dr hab. Dariusz Banasik Profesor zauważył, że „Habilitantka nie sprecyzowała we Wniosku czy zajmowane przez nią stanowisko ma charakter naukowy czy naukowo-dydaktyczny” oraz wskazał, że „aktywność dydaktyczna Pani dr Moniki Glinkowskiej skoncentrowana jest wyłącznie na sprawowaniu opieki naukowej nad studentami realizującymi pod jej kierunkiem prace dyplomowe.” Recenzent podkreślił, że Habilitantka angażuje studentów do realizacji kierowanych przez nią projektów, a ich wkład w rozwój badań

jest znaczący i doceniany wysoką pozycją wśród współautorów opublikowanych prac." W opinii Pana Profesora „jest to niewątpliwie najlepszy sposób na rozbudzenie w studentach zainteresowań naukowych, które mogą dalej rozwijać się w ramach studiów doktoranckich lub staży podoktorskich."

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że oceniany dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie mikrobiologia.

4. Wniosek końcowy

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe oraz dorobek naukowy Habilitantki, a jej wkład w rozwój dyscypliny naukowej uznali za istotny.

Pani prof. dr hab. Iwona Fijałkowska poparła wniosek o nadanie Pani dr Monice Glinkowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie mikrobiologii.

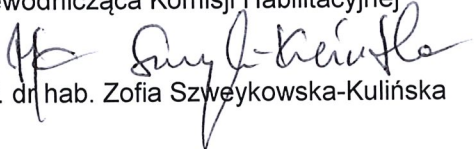
Pani dr hab. Iwona Mruk, prof. UG, stwierdziła, że w Jej przekonaniu „wszystkie elementy działalności Pani dr Moniki Glinkowskiej należy ocenić pozytywnie. Jej dorobek naukowy jest wartościowy, a zdobywane skutecznie środki na swoje badania tylko potwierdzają Jej wysokie kompetencje oraz dojrzałość naukową."

Pan prof. dr hab. Dariusz Bartosik stwierdził, że „Habilitantka jest doświadczonym badaczem potrafiącym zaproponować własne oryginalne koncepcje naukowe, uzyskać środki na finansowanie badań, pokierować zespołem badawczym, grupującym również studentów i doktorantów, oraz wprowadzić wyniki badań do międzynarodowego obiegu literatury naukowej." Krytyczna uwaga Pana Profesora dotyczy głównie „małej aktywności Habilitantki w upowszechnianiu wyników własnych badań". Niemniej jednak Recenzent uważa, że „całokształt osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych, popularyzatorskich i współpracy naukowej dr Moniki K. Glinkowskiej spełnia kryteria sprecyzowane w stosownej ustawie i może stanowić podstawę do nadania Kandydatce stopnia naukowego doktora habilitowanego."

Podsumowanie końcowe:

Wszyscy członkowie Komisji zgodnie stwierdzają, że zarówno bardzo dobry poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego pt.: *„Biologia genomowego DNA w ujęciu systemowym, czyli jak komunikacja pomiędzy komponentami i procesami w komórce bakteryjnej zapewnia efektywne odczytywanie informacji genetycznej oraz przekazanie jej komórkom potomnym"*, jak i całkowity dorobek naukowy stanowiący istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej oraz dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski, a także prowadzona współpraca naukowa dr Moniki Glinkowskiej, spełniają warunki i kryteria określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165). W związku z powyższym **przedkładają odpowiedniej kompetentnej jednostce Uniwersytetu Gdańskiego podjętą uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Monice Glinkowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie mikrobiologia** (wg obecnie obowiązującej klasyfikacji: w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne).

Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

Prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Sabina Kędzierska-Mieszkowska, prof. UG

Gdańsk, 30 października 2019 r.